

Předpoklady a potenciál cestovního ruchu

přednáška SLU, 15. 03. 2021

Předpoklady cestovního ruchu

- ▶ Souhrn přírodních a antropogenních (způsobených, resp. již vytvořených člověkem) aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb představuje předpoklady cestovního ruchu.
- ▶ Samotnou existenci a rozvoj cestovního ruchu v určitých oblastech a střediscích ovlivňují následující předpoklady cestovního ruchu:
 - lokalizační (přírodní a kulturní),
 - selektivní (objektivní a subjektivní)
 - realizační (dopravní a materiálně technické)
- ▶ Souhrn všech předpokladů cestovního ruchu vytváří potenciál pro cestovní ruch v určité oblasti.

Lokalizační předpoklady CR

- Lokalizační předpoklady znamenají lokalizaci (umístění) aktivit cestovního ruchu do určité oblasti.
- Dělí se na předpoklady přírodní a kulturní

Přírodní předpoklady jsou dány rozmanitostí přírodního prostředí. Čím je přírodní prostředí rozdílnější od jiných a jedinečné, tím je daná oblast atraktivnější.

Přírodní prostředí je dáno: - reliéfem; - podnebím (klima); - hydrologickými poměry (povrchové i podzemní vody); - rostlinstvem a živočišstvem.

Z pohledu reliéfu jsou pro cestovní ruch zajímavé především členité formy povrchu. Příkladem jsou například skalní věže, skalní města, soutěsky, vodopády, skalní okna, ledovcové kotliny a kotle, krasové jeskyně a další. Z hydrologických jevů jsou významné vývěry a ponory rozličných druhů pramenů, přirozené tvary vodních toků, jezera atd.

Lokalizační předpoklady CR

Kulturní předpoklady se odvíjí od historického vývoje daného území.

Kulturně historické památky, které jsou považovány za něčím zvláštní a kulturně hodnotné mají schopnost přilákat do oblasti velké množství účastníků cestovního ruchu. Význam mají jen ty nejcennější, příp. nejproslulejší. Ostatní fungují většinou v postavení doplňujících atraktivit.

- Setkáme se také se členěním lokalizačních předpokladů na kulturněhistorické památky, kulturní zařízení a společenské akce.

Lokalizační předpoklady CR

KULTURNĚ HISTORICKÉ PAMÁTKY				
ARCHITEKTONICKÉ PAMÁTKY	Památky profánní = světské <ul style="list-style-type: none">• historická jádra měst• historické územní celky• městská architektura• lidová architektura• technické památky• vojenské památky• sochy, sousoší, kašny a drobná kamenická a kovová díla	Památky sakrální = církevní <ul style="list-style-type: none">chrámy, katedrály, kláštery, kostely, kaple, rotundy, synagogy, (židovské) hřbitovy, betlémy apod.		
PŘÍRODNÍ PAMÁTKY	<ul style="list-style-type: none">• dokládají vývoj lidské společnosti a připomínají určitou historickou nebo kulturní událost• nejčastěji jsou součástí zámků, městských paláců či klášterů• např. zahrady, parky, arboreta apod., archeologická naleziště			
SOUBORY MATERIÁLNÍCH A DUCHOVNÍCH PROJEVŮ ČLOVĚKA	<ul style="list-style-type: none">• jazyk (nářečí)• tradice (masopust, jízda králů, folklór, dožinky)• kulinářské speciality• umění a hudba (lidové písni a tance)• řemesla• náboženství• vzdělávací systém• tradiční oblečení (kroje)• volnočasové aktivity (chalupaření)			
KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ				
<ul style="list-style-type: none">• muzea (včetně skanzenů = souborů lidových staveb)• galerie, památníky• divadla• hvězdárny, planetária				
SPOLEČENSKÉ AKCE				
<ul style="list-style-type: none">• hudební/filmové festivaly, karnevaly apod.• výstavní akce (výstaviště) a kongresové (kongresová centra)				

<https://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/>

Selektivní předpoklady CR

- ▶ Selektivní (stimulační) předpoklady mají primární postavení v rozvoji cestovního ruchu. Znamenají způsobilost dané země podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu (přijímat i stávat se účastníky cestovního ruchu).
- ▶ Dělí se na objektivní a subjektivní.

Objektivní předpoklady

- politické (vnitropolitická a bezpečnostní situace, charakter politického systému)
- ekonomické (dosažená životní úroveň, fond volného času, kvalita životního prostředí)
- demografické (hustota zalidnění, věková struktura obyvatelstva aj.)

Subjektivní předpoklady jsou vlastním motivem účastníků cestovního ruchu k cestování. Jedná se zejména o **psychologické pohnutky**, které jsou ovlivněny reklamou, módností, propagací cestovních kanceláří, znalostí jazyků a mnoho dalších.

Realizační předpoklady CR

- ▶ Realizační předpoklady mají rozhodující postavení v konečné fázi uskutečnění určitého druhu cestovního ruchu. Umožňují dané oblasti její využití v cestovním ruchu.
- ▶ Zahrnují dopravu a materiálně technické předpoklady.

Dopravní předpoklady

Aby mohl být cestovní ruch v určité oblasti realizován, musí být zajistěna dopravní dostupnost tohoto místa. To znamená dostupnost a časová dosažitelnost území, hustota, kvalita a bezpečnost dopravní sítě a dopravních zařízení.

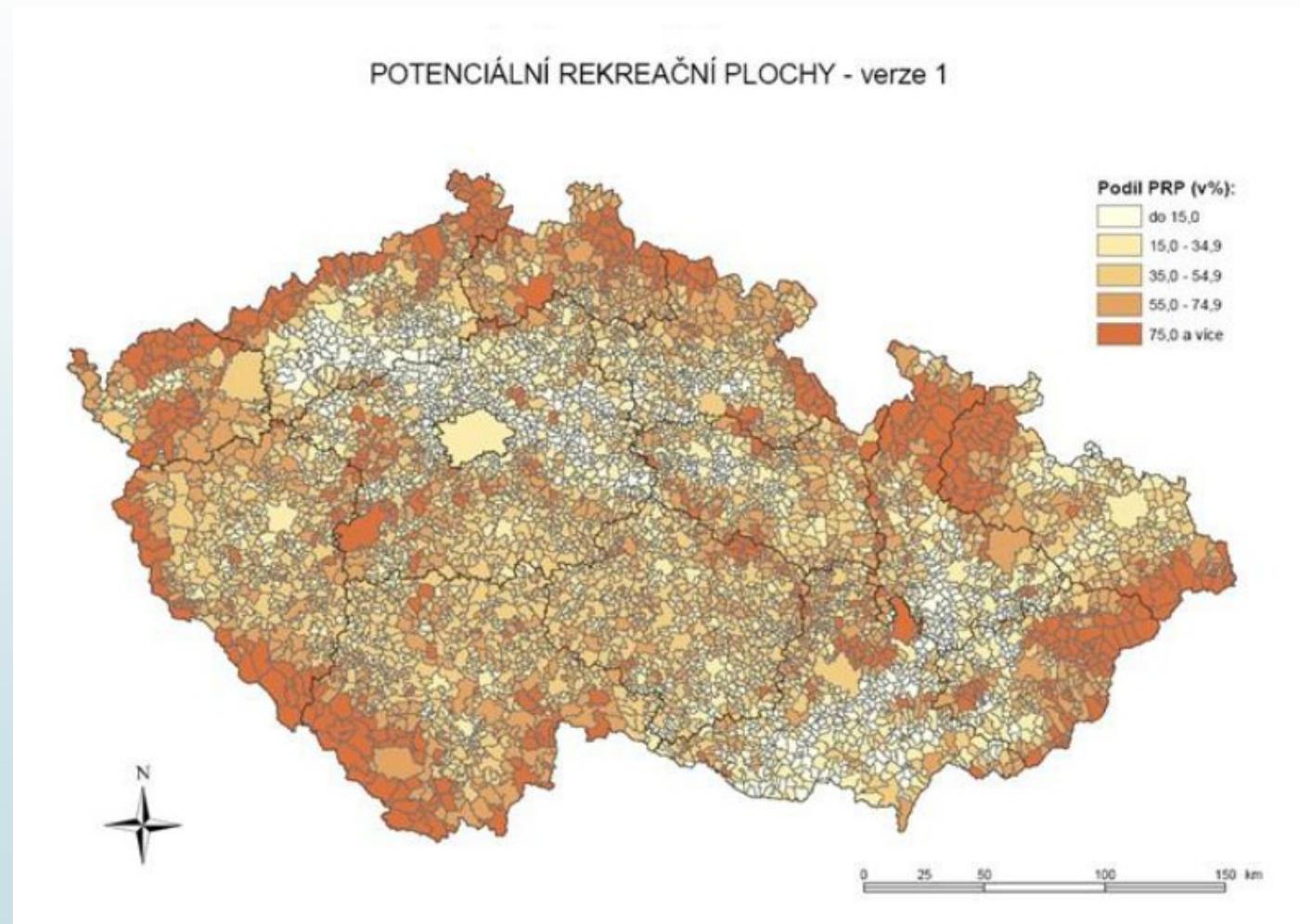
Materiálně technické předpoklady

zahrnují ubytovací, stravovací, zábavní, sportovní a jiná zařízení, neméně jejich kvalita. Kapacita a úroveň těchto zařízení jsou limitujícím faktorem využití konkrétních oblastí.

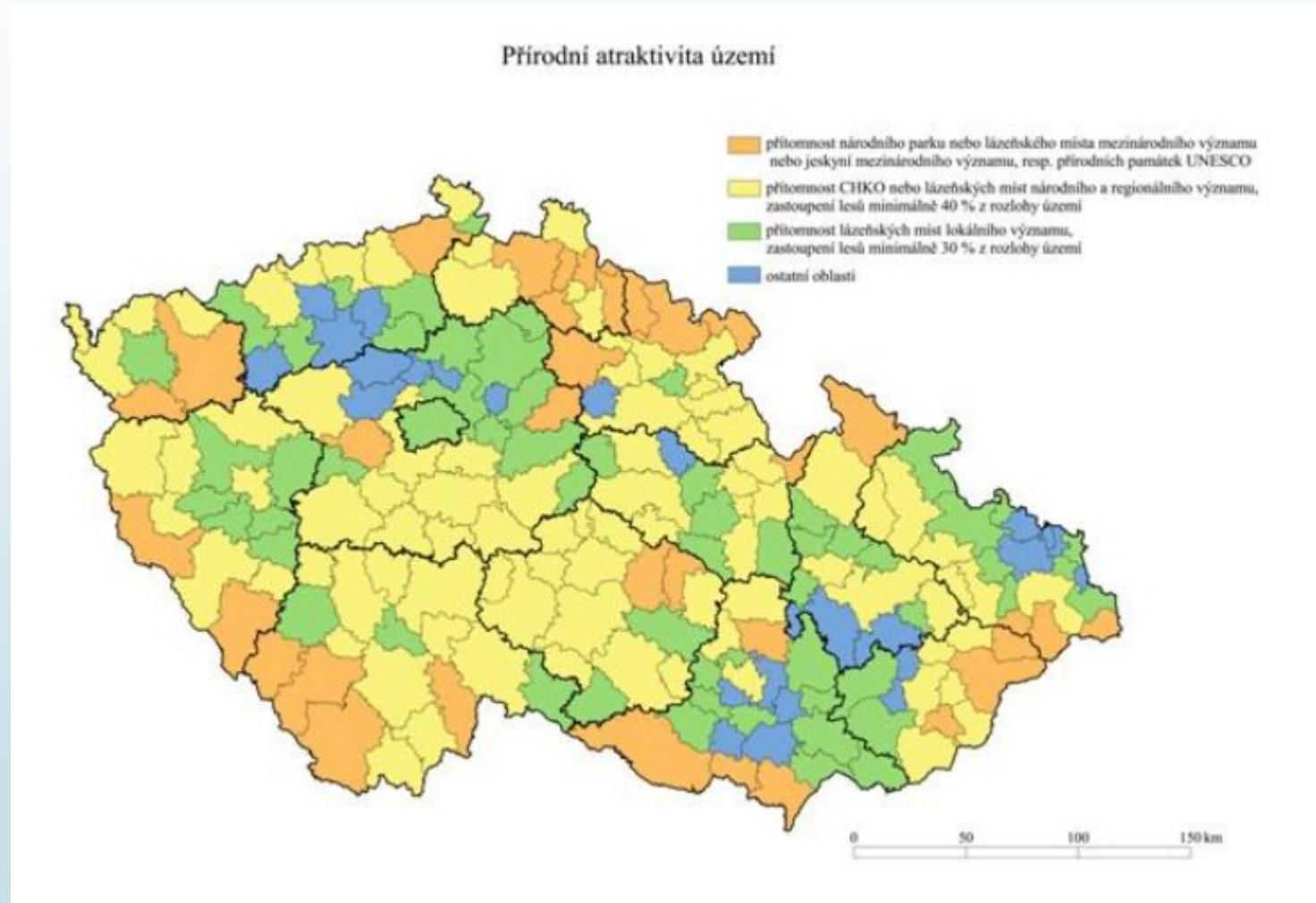
Potenciál cestovního ruchu

- ▶ **Potenciál cestovního ruchu** je možné chápat jako souhrn podmínek a předpokladů pro cestovní ruch v daném území.
- ▶ Jde o určitý komplexní pojem, který zahrnuje vlastní potenciál daný samotnými podmínkami území, které vytvářejí složitý multidisciplinární systém.
- ▶ <https://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>

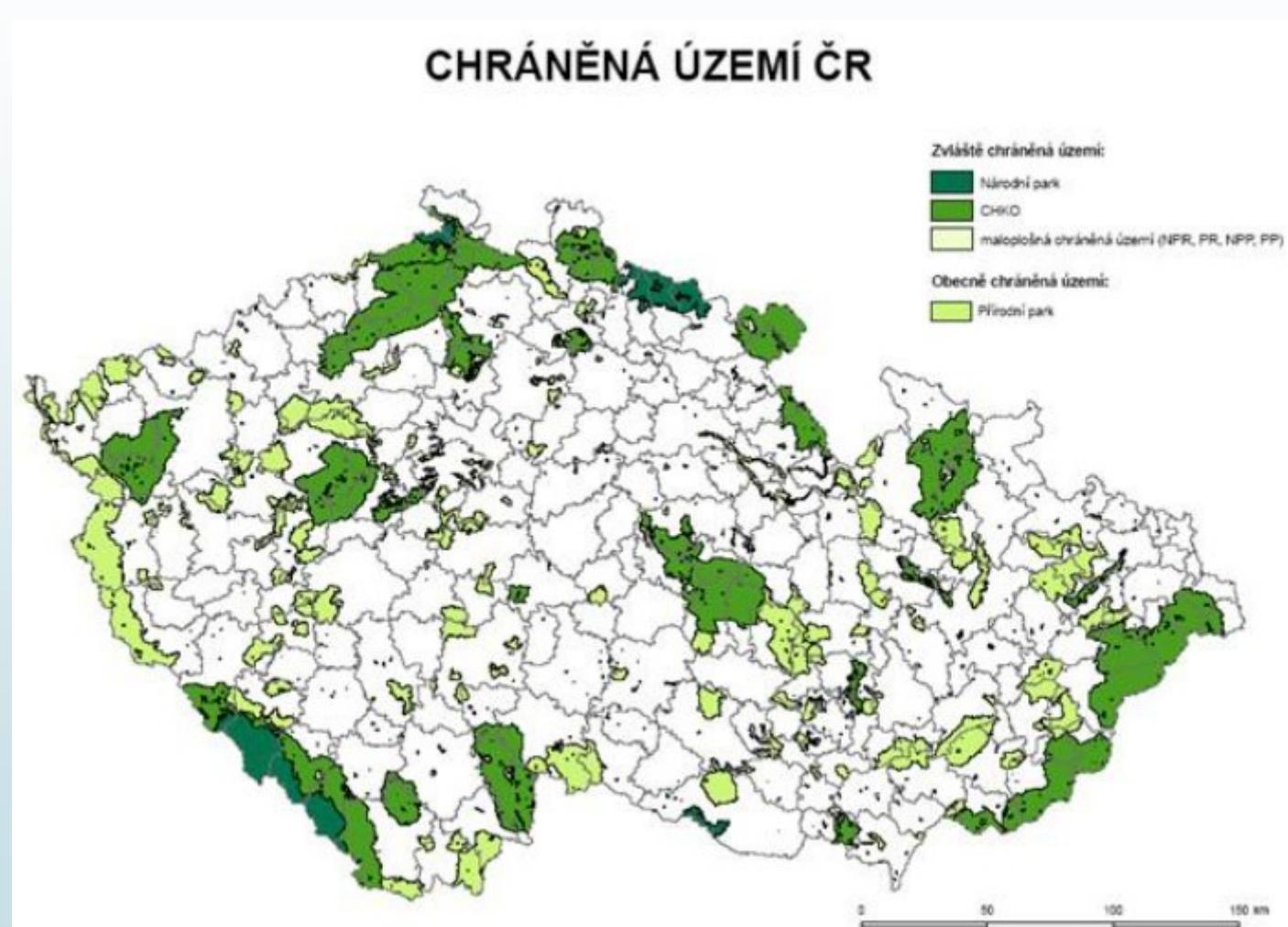
Potenciál cestovního ruchu v ČR

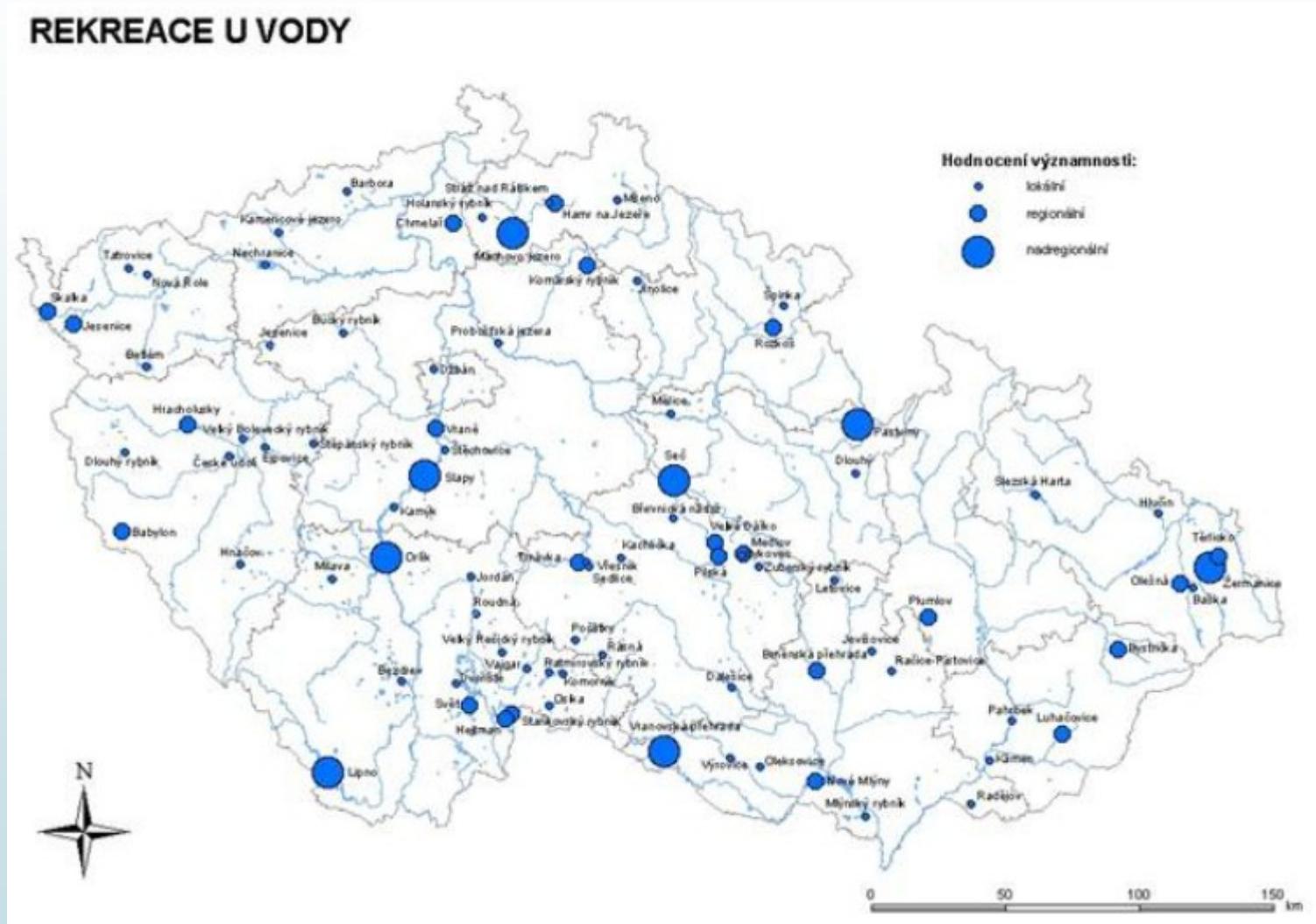
Potenciál cestovního ruchu v ČR

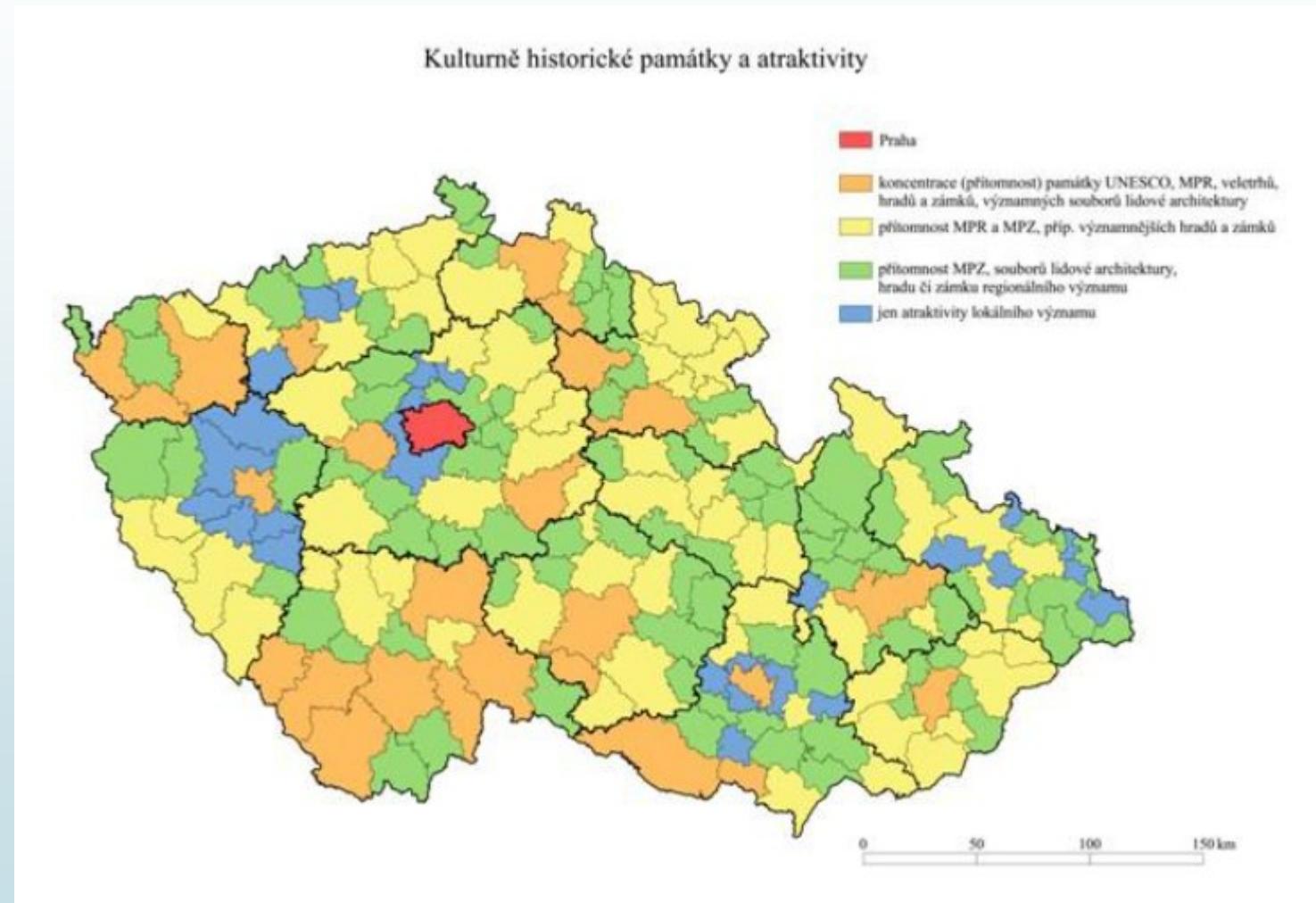
Potenciál cestovního ruchu v ČR

Potenciál cestovního ruchu v ČR

Potenciál cestovního ruchu v ČR

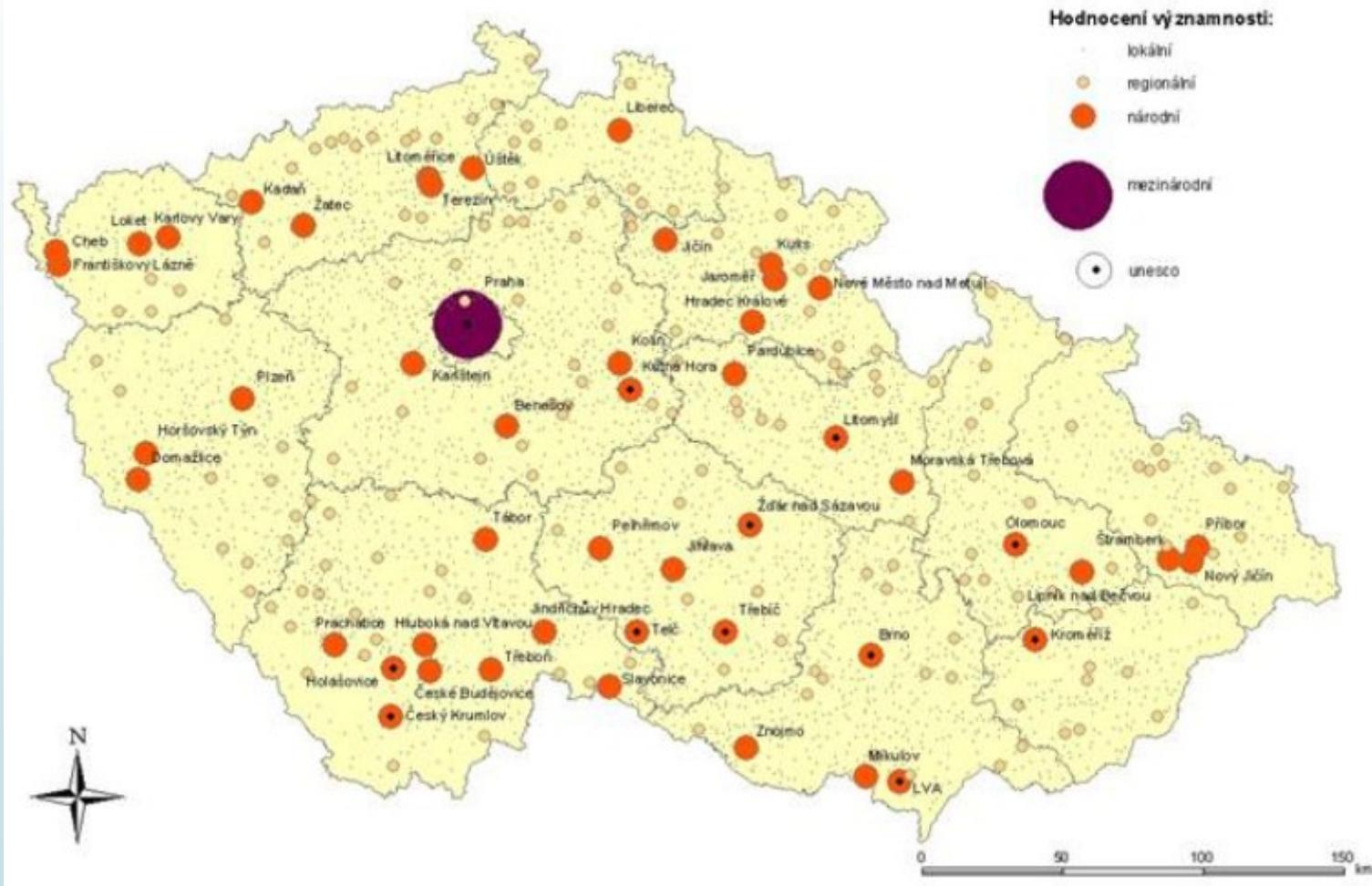
Potenciál cestovního ruchu v ČR

TURISTICKÁ ATRAKTIVITA MĚST V ČR

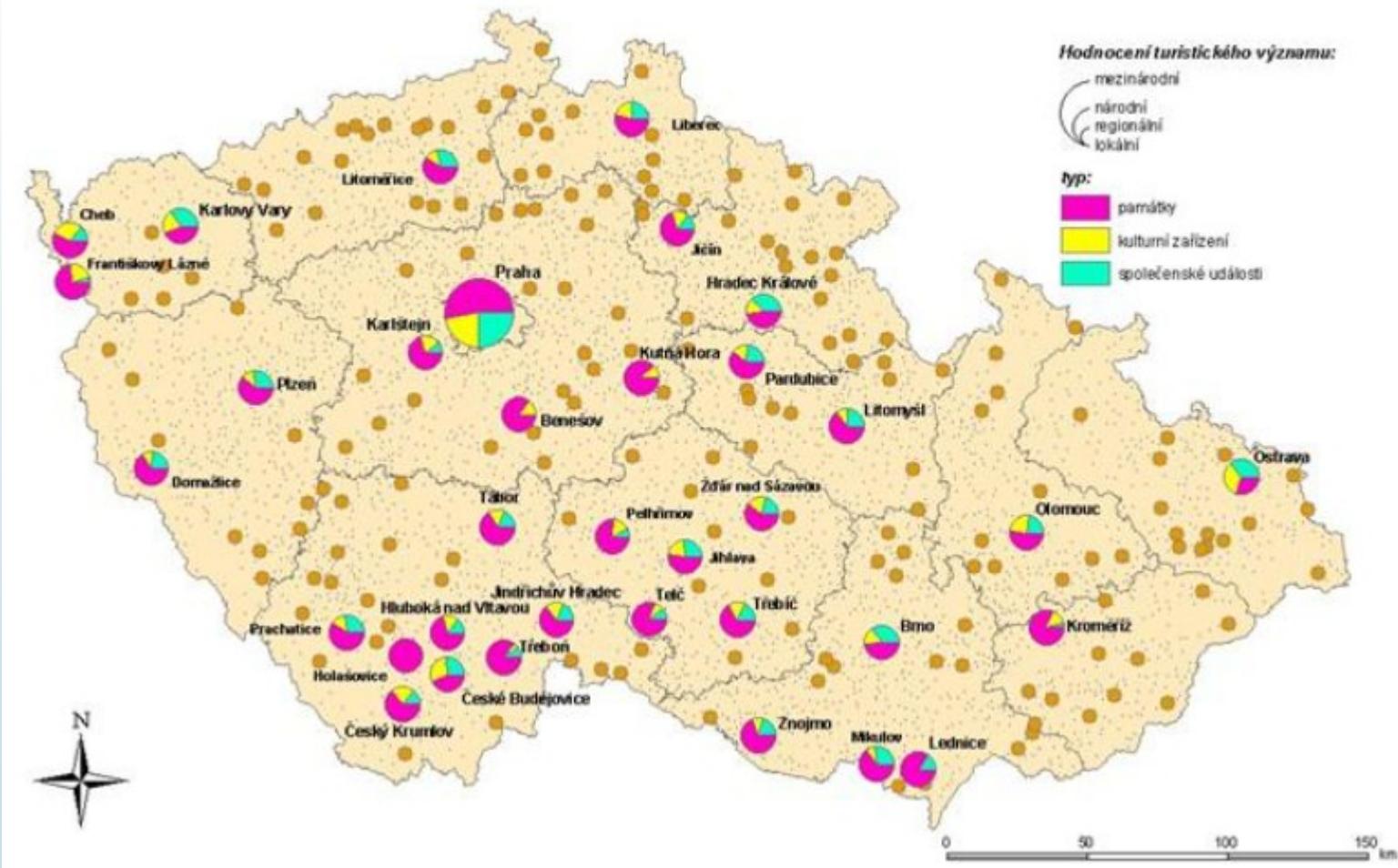
Potenciál cestovního ruchu v ČR

KULTURNĚ - HISTORICKÉ PAMÁTKY

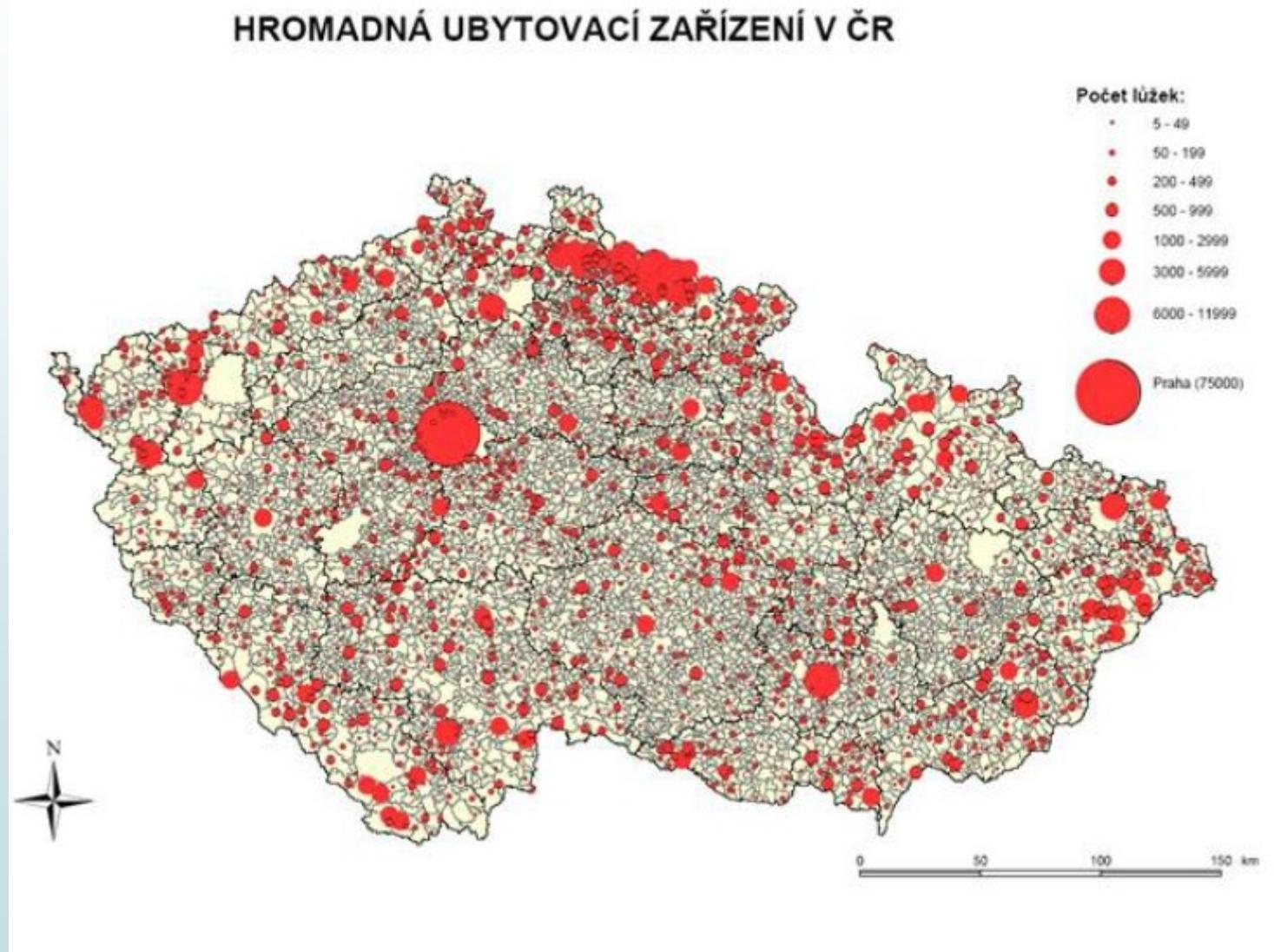

Potenciál cestovního ruchu v ČR

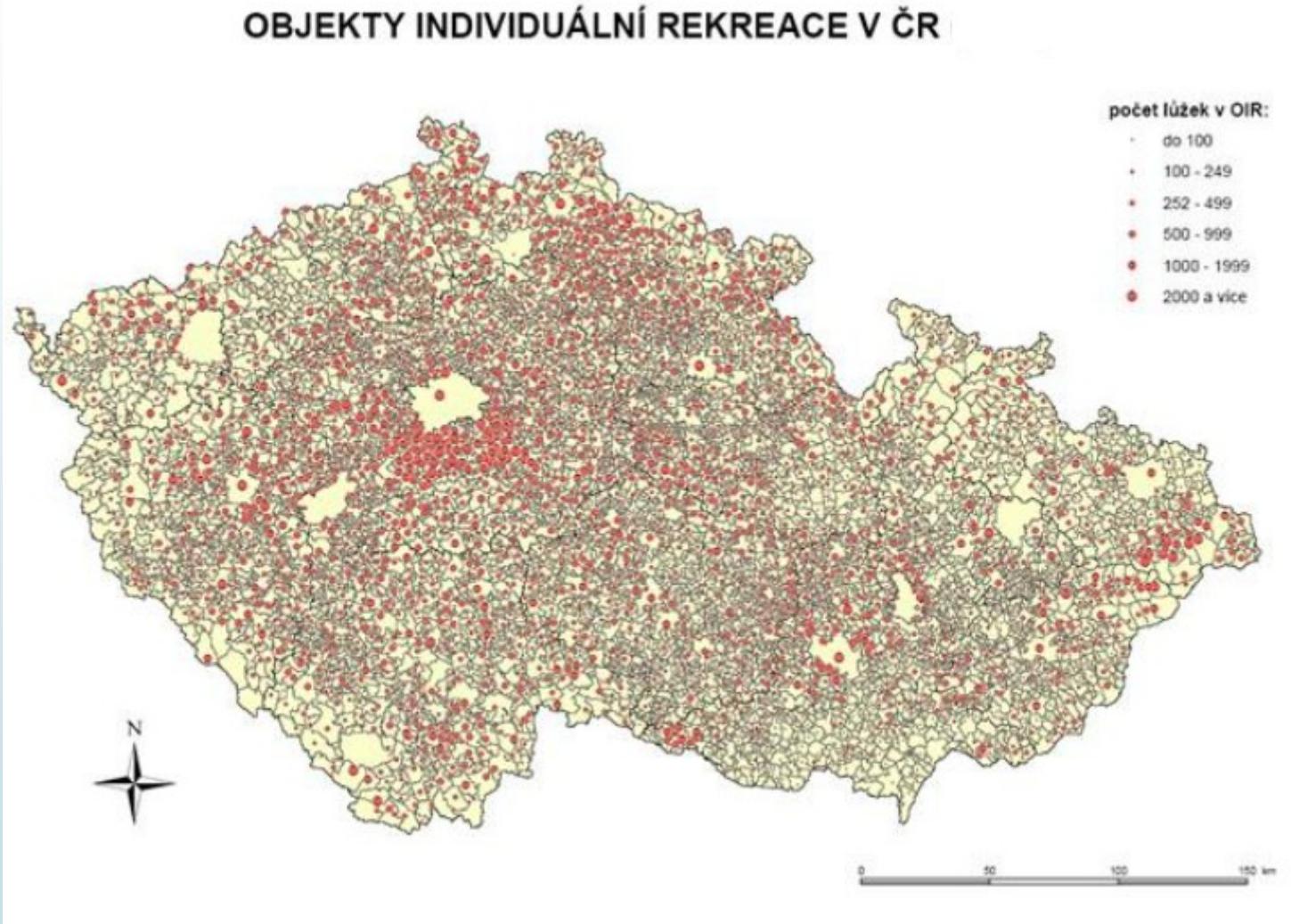
KULTURNĚ - HISTORICKÝ POTENCIÁL ČR

Potenciál cestovního ruchu v ČR

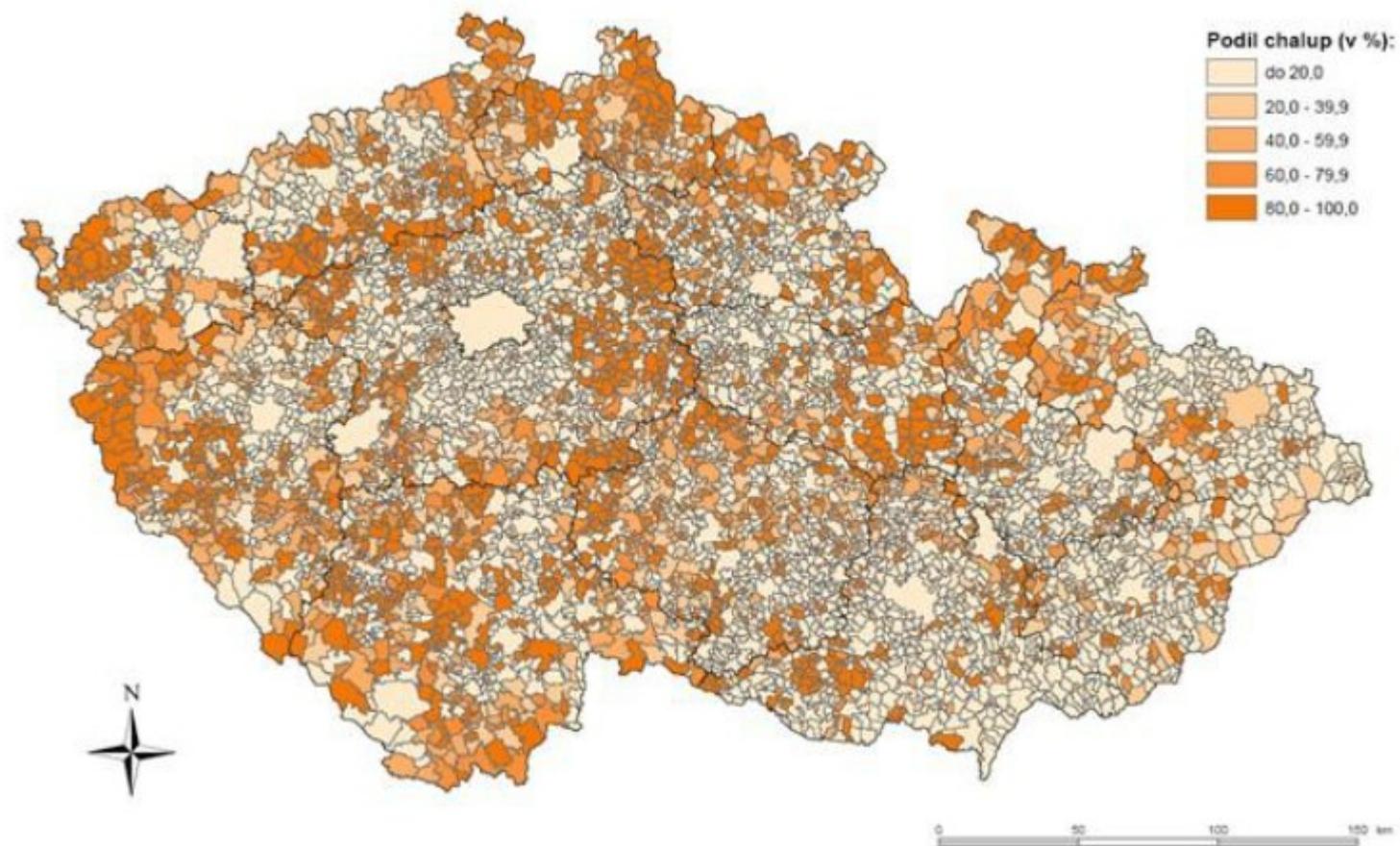

Potenciál cestovního ruchu v ČR

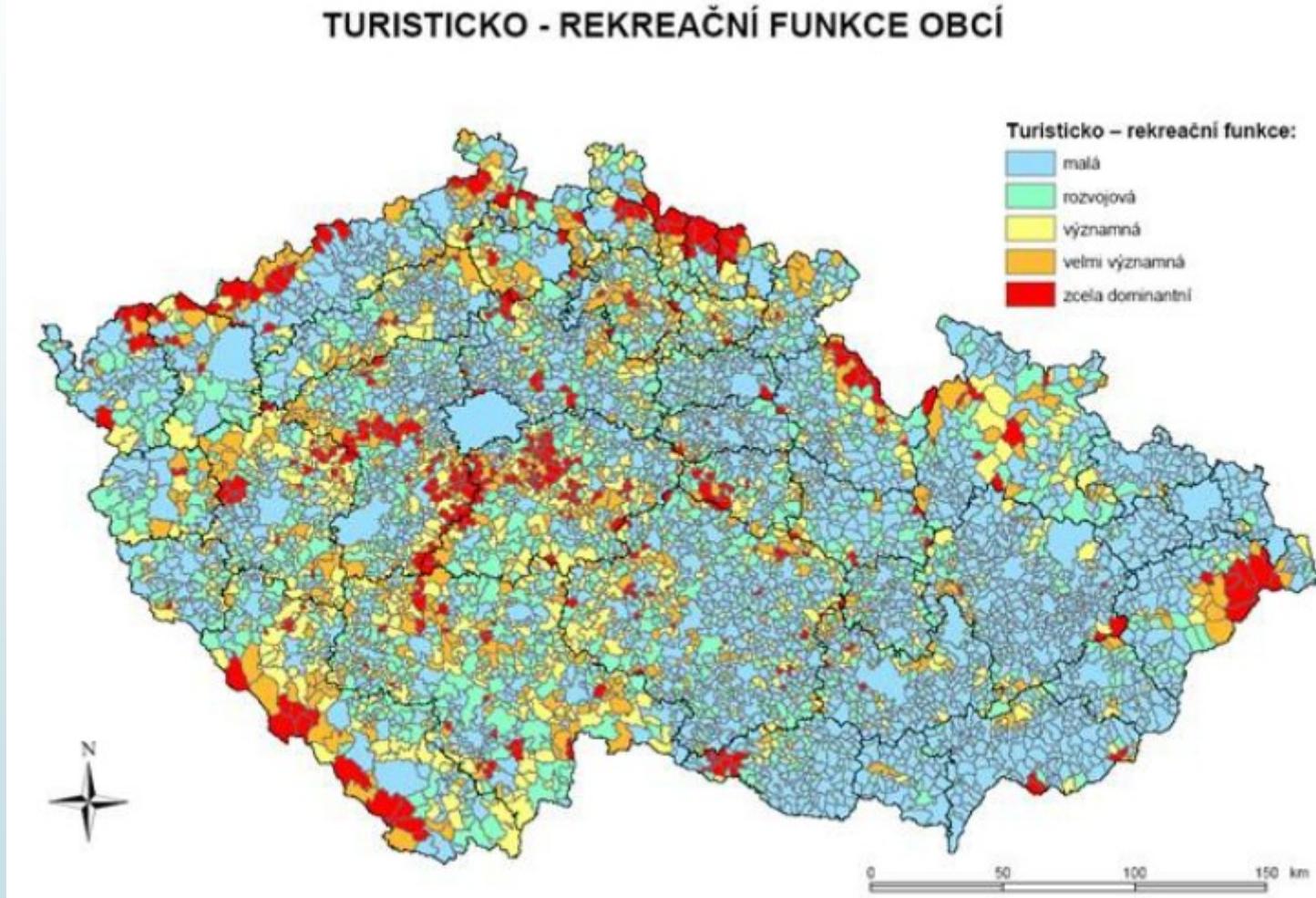

Potenciál cestovního ruchu v ČR

PODÍL CHALUP NA OBJEKTECH INDIVIDUÁLNÍ REKREACE

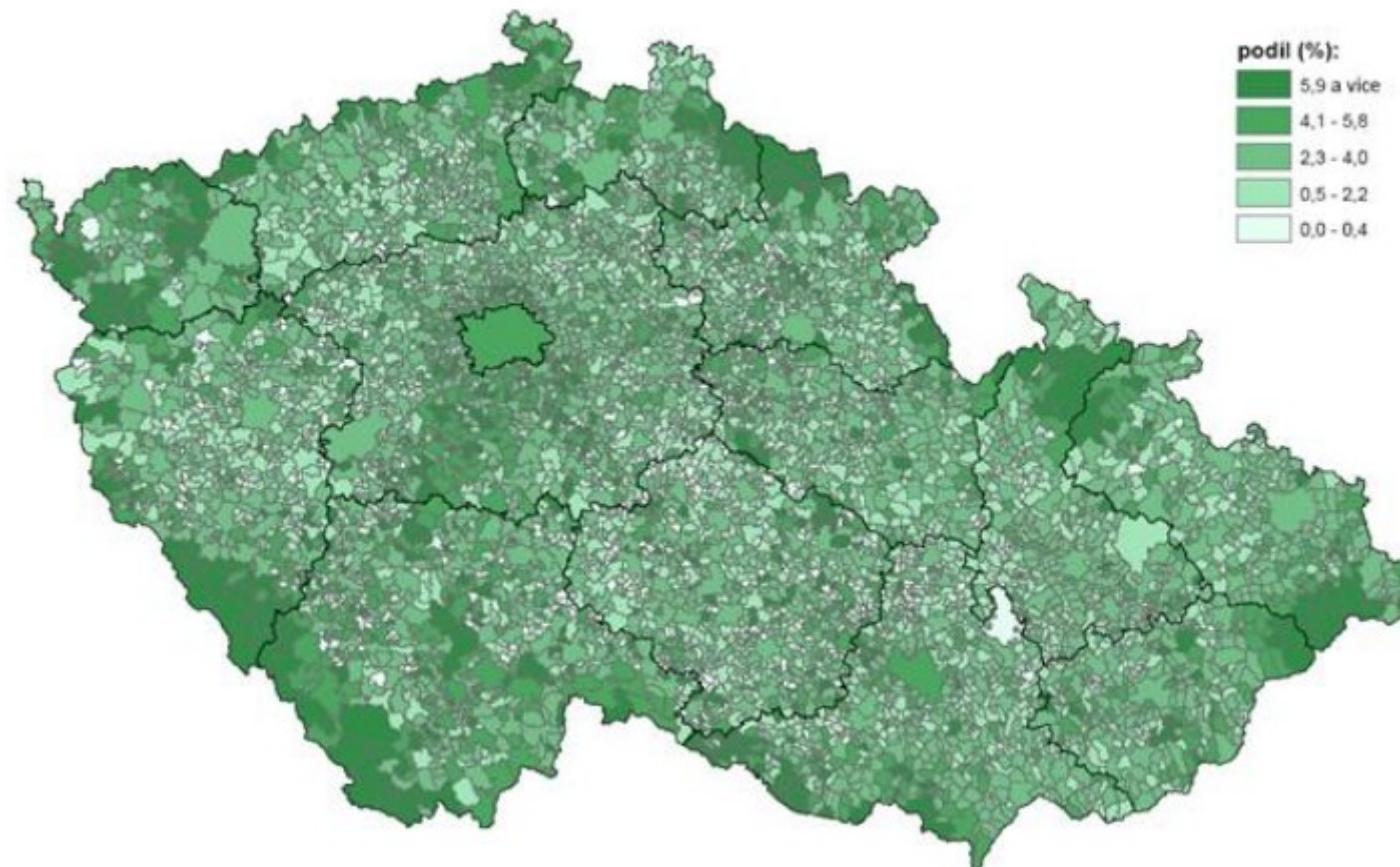

Potenciál cestovního ruchu v ČR

Potenciál cestovního ruchu v ČR

Ekonomicky aktivní v pohostinství a ubytování

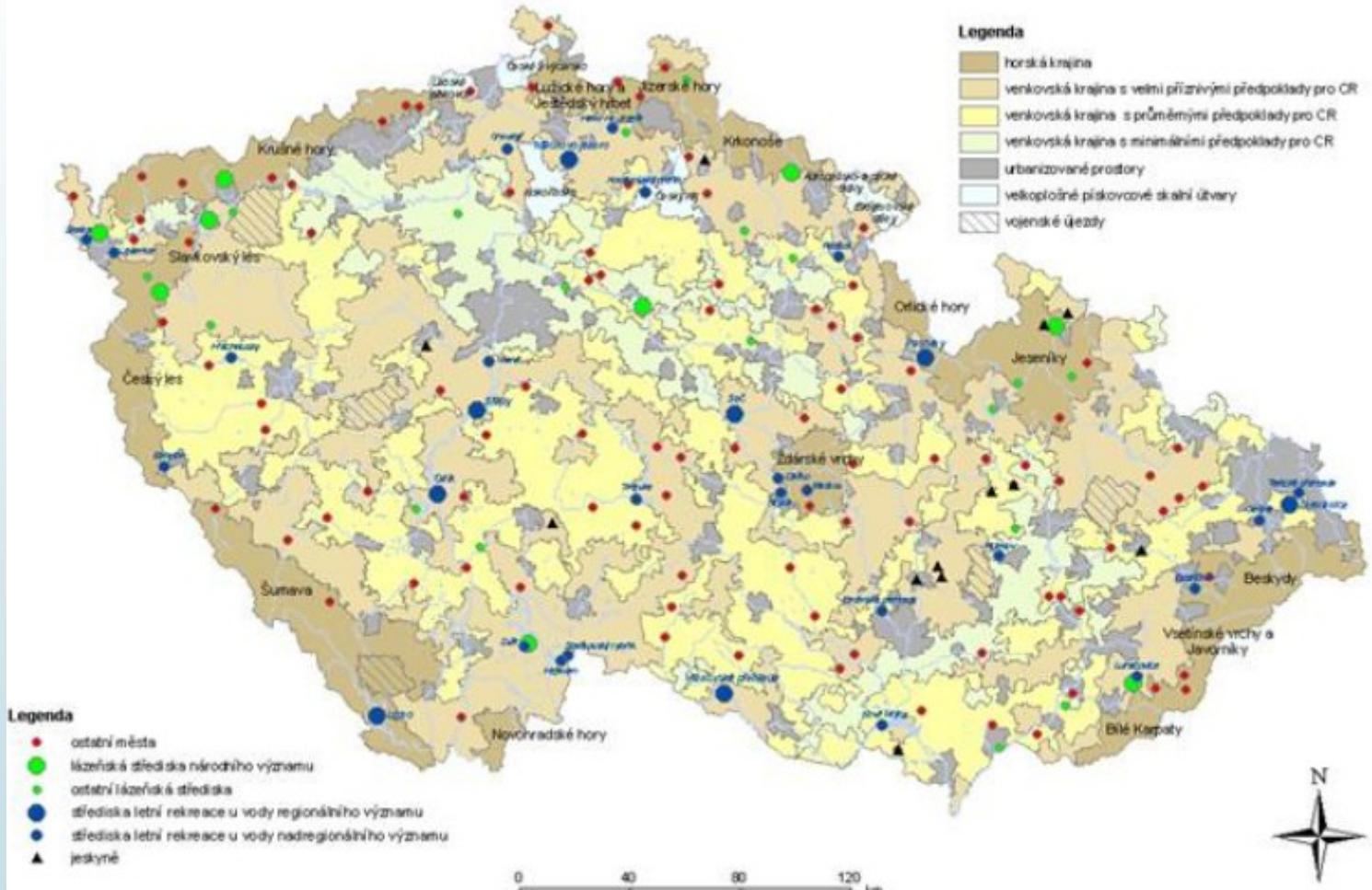

Potenciál cestovního ruchu v ČR

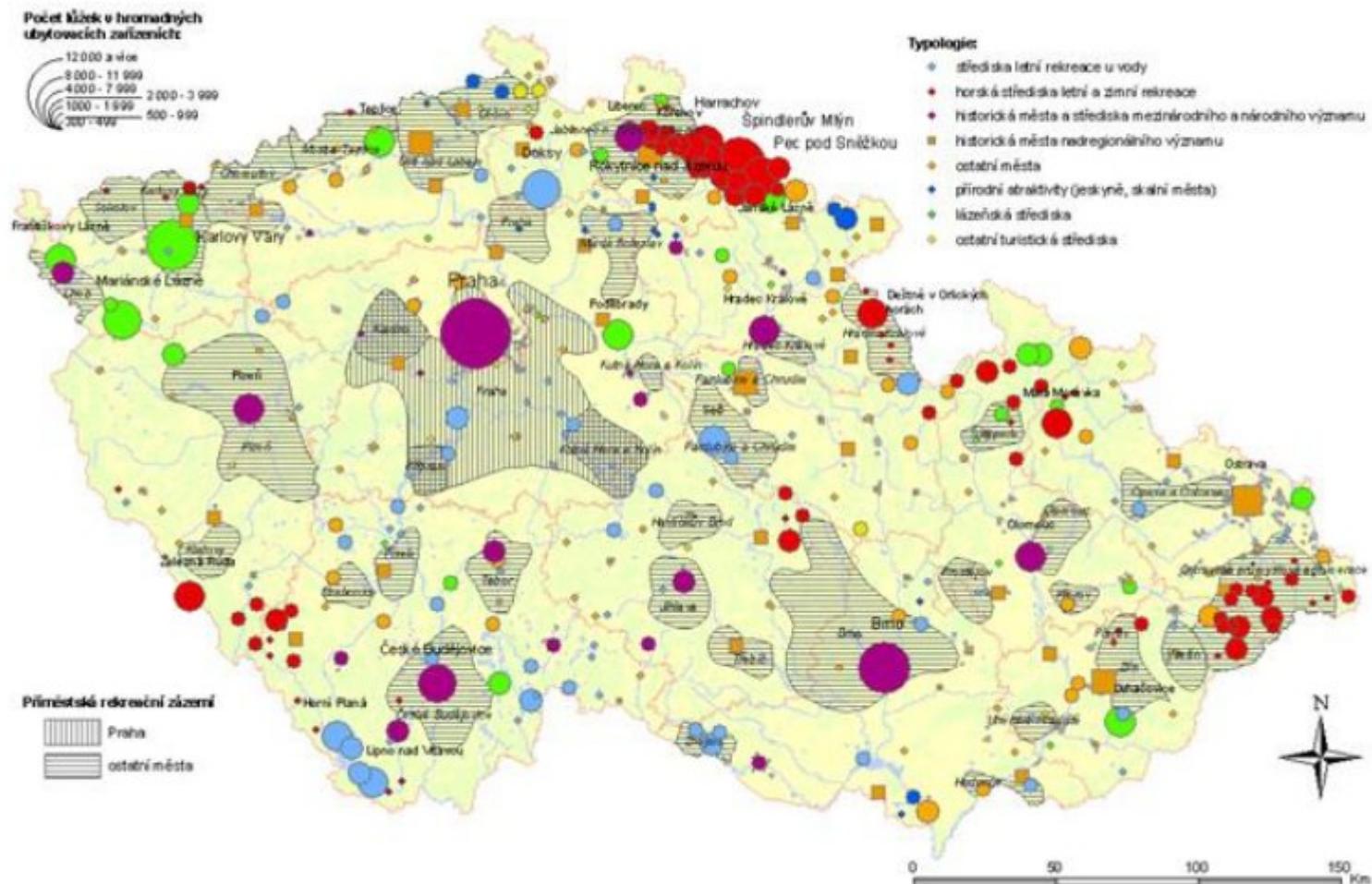
Potenciál cestovního ruchu v ČR

RAJONIZACE CESTOVNÍHO RUCHU

Potenciál cestovního ruchu v ČR

HLAVNÍ OBLASTI A CENTRA VÍKENDOVÉ A POBYTOVÉ REKREACE A CESTOVNÍHO RUCHU

Statistiky cestovního ruchu

- statistika návštěvnosti, satelitní účet cestovního ruchu, HUZ

<https://tourdata.cz/>

Děkuji za pozornost.

Eva Týlová
etylova@gmail.com